

Information från

Kyrkogårds- och fastighetsförvaltningen

Svenska kyrkan
NORRA GOTLANDS PASTORAT

svenskakyrkan.se/norragotland

Innehåll:

Gravskick	4-5
• Namnbrickor i Askgravlundarna	5
Gravrätt och gravrättsinnehavare	6
Gravrättstid	7
• Återlämnande och överlåtelse av gravrätt	7
Gravsten och gravstenssäkerhet	8
Gröna skyltar på kyrkogården	8
Gravskötsel	9
• Innehåll, prislista	10
Övriga tjänster och erbjudanden	11
Kontaktuppgifter	12

Välkommen till Kyrkogårds- och fastighetsförvaltningen i Norra Gotlands pastorat!

Kyrkogårds-och fastighetsförvaltningen i Norra Gotlands pastorat omfattar förutom 24 kyrkogårdar även kyrkor, kapell, församlingshem och övriga fastigheter.

Förvaltningen har ansvaret för begravningsverksamheten, att begravningslagens bestämmelser följs och att gravregister och gravkartor är aktuella.

Förutom att se till att kyrkogårdarna är välskötta finns vi till för att ge råd och stöd och du är välkommen att ta kontakt för praktiska frågor. *Kontaktuppgifter till Kyrkogårdsförvaltningen hittar du på baksidan av denna folder.*

Våra olika gravskick

Följande gravskick finns på kyrkogårdarna i Norra Gotlands pastorat:
Kistgrav, urngrav, askgravlund, minneslund, askgravplats.

Kistgrav eller urngrav med gravrätt

En kistgrav är en gravplats för en eller flera kistor. En urngrav är en gravplats för en eller flera urnor. Båda upplåts med gravrätt precis som för alla bestämda gravplatser. I en kistgrav är det ofta möjligt att också gravsätta urnor.
Upplåtelsestiden är 25 år med möjlighet till förnyelse.
Läs mer på sida 6 och 7 om gravrätt och gravrättstid.

Askgravplatser med begränsad gravrätt

På Fole kyrkogård, i anslutning till minneslunden, finns idag ett antal askgravplatser. *Under 2021 kommer ytterligare 11 kyrkogårdar också få ett antal askgravplatser och det är Lärbro, Hellvi, Hangvar, Stenkyrka, Tingstäde, Martebo, Väskinde, Bro, Hejnum, Lokrume och Vallstena.*

Askgravplatser är ett gravskick med begränsad gravrätt, lite förenklat ett mellanting mellan urngrav och askgravlund. Gravsättning sker på en bestämd plats. Anhöriga får vara med vid gravsättningen. En askgravplats rymmer 1-2 askor. Vid, eller på varje gravplats finns en sten (Fole har natursten, övriga kommer få gatstenar) där en namnbricka placeras med den avlidnes namn, födelse- och dödsår. Vid varje askgravplats får anhöriga endast placera lösa blommor i vas och ljus. Vid allhelgona får innehavaren placera högst en gravlykta och en vinterbukett.

Innan upplåtelse kan ske måste ett skötselavtal tecknas, det gäller 25 år med möjlighet till förlängning. Idag uppgår priset till 2.000:- för perioden.
I skötselavtalet ingår även namnbricka med montering.

Minneslund och Askgravlund utan gravrätt

Minneslundarna och askgravlundarna är ett gemensamt och avgränsat gravområde för nedgrävning av askor. Det är ett anonymt gravskick utan gravrätt. Askan efter den avlidne gravsätts utan de anhörigas närvaro och sker under värdiga former av kyrkogårdspersonal. De anhöriga får sedan en skriftlig underrättelse om när gravsättning har skett.

Minneslundarna och askgravlundarna har en gemensam smyckningsplats där anhöriga kan sätta dit lösa blommor i vas och tända ljus. Kyrkogårdsförvaltningen ansvarar för all skötsel och underhåll.

I askgravlundarna får namnbrickor med den gravsatta sättas upp, läs mer om det längst ner på sidan. I minneslundarna förekommer inga namnbrickor.

Minneslundar finns på följande kyrkogårdar: Stenkyrka, Tingstäde, Martebo, Väskinde, Hejnum, Bro, Lokrume, Fole, Lärbro, Hellvi, Hangvar och Vallstena.

Askgravlundar finns på följande kyrkogårdar: Fårö, Bunge, Rute, Fleringe, Källunge, Gothem, Norrlanda, Bäl, Othem, Boge och Lummelunda.

Namnbrickor i Askgravlundarna

Om anhöriga önskar får en namnbricka med de gravsattas namn sättas upp i askgravlundarna. De olika priserna på namnbrickorna beror på att utformning, storlek och material varierar mellan kyrkogårdarna.
Erbjudande om namnbricka skickas ut tillsammans med underrättelsen om nedsättning, till anhöriga. Beställning görs hos Kyrkogårdsförvaltningen, som också ansvarar för montering.
En namnbricka får som längst sitta uppsatt i 25 år.

Fårö 285:-
Bunge 525:-
Rute, Othem, Boge 360:-
Gothem, Norrlanda 415:-
Fleringe, Bäl, Källunge och Lummelunda 410:-

Tillägg för två namn vid utbyte eller ny bricka:
Fårö 80:-, övriga 135:-

Gravrätt och gravrättsinnehavare

Rätten till en gravplats kallas gravrätt. Gravrätt uppkommer när huvudmannen, dvs. Kyrkogårdsförvaltningen, upplåter en gravplats till en eller flera personer. Det är också möjligt att upplåta en gravrätt t.ex. till Allmänna Arvsfonden eller till en förening. Det är Kyrkogårdsförvaltningen som bestämmer var och när en upplåtelse av en gravplats kan ske på kyrkogården. Upplåtelsen sker i samband med att ett dödsfall har inträffat. Det finns ingen skyldighet att upplåta en gravplats i förväg (s.k. reservation), utan något samband med ett dödsfall.

Upplåtelsetiden är för närvarande 25 år. Den som har ansvaret för att sköta om graven kallas gravrättsinnehavare. Om anhöriga önskar sätta upp en sten på en ny gravplats måste man anmäla till Kyrkogårdsförvaltningen vem eller vilka som skall vara gravrättsinnehavare. Om en gravsättning sker i en redan befintlig grav, där den avlidne varit innehavare, måste den avlidnes dödsbo anmäla antingen en eller flera nya innehavare alternativt att ingen är villig att vara innehavare. Denna skyldighet att anmäla gäller för samtliga gravar som den avlidne varit innehavare för. Ingen är tvungen att vara gravrättsinnehavare. Om det inte finns någon som är villig att vara innehavare blir den nya gravplatsen en ”förbehållsgrav” och den är skyddad i 25 år och ingen ny gravsättning får ske under den tiden.

Vad innebär det att vara gravrättsinnehavare?

Som gravrättsinnehavare har man vissa rättigheter och skyldigheter. Gravrättsinnehavare har rätt att bestämma vem som får gravsättas i graven och om gravens utsmyckning, inom ramen för gravplatsföreskrifter och ordningsregler för kyrkogården. Är det flera personer som valt att vara gravrättsinnehavare, då delas ansvaret. En av innehavarna utses som kontaktperson gentemot Kyrkogårdsförvaltningen och får ta om hand om gravbrevet m.m.

Till gravrättsinnehavares skyldigheter hör att hålla gravplatsen i ordnat och värdigt skick. En eventuell gravanordning måste godkännas av förvaltningen och kan omfatta mer än en eventuell gravsten, som t.ex. kantstenar, rabatt, stenplattor, häckar och grus m.m. Läs mer på sidan 8 om bestämmelser som avser gravstenar.

Gravrättstid

Gravrättstiden är 25 år, den räknas från när den första gravsättningen av en kista eller urna har skett. Enligt gällande regler från år 2000 förlängs gravrättstiden sedan med 25 år, varje gång det sker en ny gravsättning. När gravrättstiden löper ut har man rätt att förnya gravrätten med 25 år, om graven är väl vårdad. *Kostnad för förnyelse av gravrätt är för närvarande 750:- och gäller en period av 25 år.* En förfrågan om förnyelse skickas alltid till gravrättsinnehavaren, när tiden börjar löpa ut.

Återlämnande och överlåtelse av gravrätt

När man inte vill, kan eller orkar ha en gravplats kvar kan man återlämna den till Kyrkogårdförvaltningen eller överlåta den till annan släkting/anhörig.
Vid ett återlämnande får gravstenen stå kvar, under förutsättning att den är säkert monterad, tills platsen upplåts på nytt eller tills förvaltningen beslutar annat. Är gravstenen kulturhistoriskt värdefull skall den också bevaras.

Ett återlämnande eller överlåtelse skall alltid vara skriftlig. Blankett finns hos Kyrkogårdsförvaltningen. Gravstenen på en återlämnad gravrätt kan tas bort om innehavaren önskar det. Förvaltningen kan utföra borttagandet till kostnad av 350 kr i timmen.

Gravsten och gravstenssäkerhet

Ansökan om att få sätta upp en ny, ta bort eller ändra en befintlig gravsten måste alltid göras hos Kyrkogårdsförvaltningen. En gravsten skall också alltid vara säkert monterad, det ingår i gravrättsinnehavarens ansvar. Det skall finnas minst två dubbar av rostfritt stål, med viss längd och kvalité mellan livsten och sockel, vad gäller alla gravstenar högre än 30 cm. Om livstenen består av flera delar skall varje enskild del vara väl förankrad, t.ex. överliggare/pelare, i sockeln. Sockeln skall också ha en viss utformning och montering. Stenen eller sockeln får inte heller luta för mycket.

Kyrkogårdsförvaltningen kontrollerar med jämna mellanrum gravstenarna. Finns det då några brister i monteringen kontaktas gravrättsinnehavaren. De stenar som inte klarar säkerhetskraven säkras som regel extra med en stolpe och spännband. Det är dock en tillfällig lösning och det är gravrättsinnehavarens ansvar att åtgärda stenen så att den uppfyller kraven inann den angivna tiden på föreläggandet.

För mer information kontakta Kyrkogårdsförvaltningen för att få ett exemplar av Centrala Gravvårdskommitténs anvisningar eller så hittar du anvisningarna här: *svenskakyrkan.se/norragotland/gravsten-och-gravstenssakerhet*

Gröna skyltar på kyrkogården

Enligt begravningslagen är Kyrkogårdsförvaltningen skyldig att föra gravbok med uppgifter om gravsatta och aktuella uppgifter om gravrättsinnehavare. Har ni fått en grön skylt vid er grav handlar det i första hand om att uppgifter saknas om vem eller vilka som är gravrättsinnehavare. I de fall skyltning pågått i mer än två år och ingen har hört av sig, anses graven som återlämnad. *Kontakta kyrkogårds- och fastighetsförvaltningen om du finner en grön skylt vid din grav, telefon 22 51 26*

Gravskötsel

Vill du ha hjälp att sköta graven? Du kanske inte har tid, ork eller av annan anledning inte kan sköta graven själv. Kyrkogårdsförvaltningen har stor erfarenhet av att vårda och sköta gravplatser. Vi erbjuder våra tjänster till alla som behöver hjälp med gravskötsel på pastoratets samtliga 24 kyrkogårdar.

Vi har tre olika gravskötselavtal, se nästa sida för beskrivning av de olika avtalen. Innan avtal kan tecknas måste gravplatsen enligt begravningslagen vara ”i ordnat och värdigt skick”. Har beställaren, dvs. gravrättsinnehavaren ev. behov med att iordningställa gravplatsen, kan det utföras av kyrkogårdsförvaltningen.

Ettårsavtal: Avtalet löper med automatisk förnyelse med ett år i taget, så länge betalning inkommer. Ettårsavtal faktureras årligen senast i januuari.

Avräkningsavtal: Flerårsavtal tecknas i form av avräkningsavtal enligt någon av alternativ A till C. Avräkningsavtal innebär att hela summan betalas i förskott senast en månad efter att avtalet undertecknats. Därefter dras årligen en summa så länge det finns medel kvar och gravrättstiden inte löpt ut.

Gravskötselavtalens pris och innehåll

A) Grundskötsel utan blomlåda/rabatt 350: -/år

- rensning och krattning av grusgrav alt rensning och putsning av gräsgrav
- vårstädning; borttagande av vinterdekorationer etc.
- klippning av häck och beskärning av perenna växter
- borttagande av skräp och vissna lösa blommor under hela året
- tvättning/rengöring av gravsten vid behov
- enklare riktningsarbeten

Gravrättsinnehavaren får inte göra planteringar av ettårsväxter.
Ev. plantering av perenner sker i samråd med Kyrkogårds- och fastighetsförvaltningen.

B) Grundskötsel med blomlåda 585: -/år

- putsning, luckring och rensning och påfyllning /byte av jord.
- rensning och krattning av grusgrav alt. rensning och putsning av gräsgrav
- huggning av rabattkant etc.
- vårstädning, borttagande av vinterdekorationer samt klippning av ev. rosor, andra prydnadsbuskar, gödsling
- klippning av häck och beskärning av övriga perenna växter
- vattning av befintliga växter
- borttagande av skräp och vissna lösa blommor under hela året
- under hösten borttagande av blomplantor etc. och omgrävning av rabatt
- tvättning /rengöring av gravsten vid behov
- enklare riktningsarbeten

Gravrättsinnehavaren får endast göra planteringar av ettårsväxter i de bevattningslådor som monteras och tillhandahålles av Kyrkogårdsförvaltningen. Ev. plantering av perenner sker i samråd med Kyrkogårds- och fastighetsförvaltningen.

C) Grundskötsel med blomlåda + planteringspaket 1075: -/år

- Grundskötsel enligt alternativ B samt planteringspaket bestående av vårblommor (senast till Valborg), sommarblommor (senast till midsommar), höstljung (senast under oktober) och vinterdekoration (senast till allhelgona).

Plantering sker i bevattningslådor som monteras och tillhandahålles av Kyrkogårds- och fastighetsförvaltningen. Gravrättsinnehavaren får inte göra egna planteringar av ettårsväxter. Ev. plantering av perenner sker i samråd med Kyrkogårds- och fastighetsförvaltningen.

Övriga tjänster och erbjudanden

- Tvättning och rengöring av gravanordningar
- Grusning av gravplats
- Jordbyte eller påfyllning av jord i rabatt
- Borttagande av rabatt och ev. kantstenar, anläggande av rabatt med ev. kantstenar, rensning av grusyta, klippning av häck mm.

Arbeten kostar 350: -/timme (minsta debiterbar tid 30 min.)
Ev. kostnader för material tillkommer.

Bevattningslådor inkl. montering, planteringsjord och sugfilt

Stor rektangulär låda	(200-låda) 65 x 29 cm	1510:-
Stor halvrund låda	(300-låda) 49 x 29 cm	1500:-
Liten halvrund låda	(400-låda) 39 x 29 cm	1450:-
Liten rektangulär låda	(500-låda) 39 x 29 cm	1390:-

Batteriljus och gravljus

Batterigravljus , inkl. förmedlingsavgift	350:-
Gravljus, inkl. förmedlingsavgift	150:-

Gatsten (som kantsten runt blomlåda/rabatt) 15:-/styck
Bilden här nedan visar hur det kan se ut.

Kontakt

Kyrkogårds- och fastighetsförvaltningen
Norra Gotlands pastorat

Telefon: 0498-22 51 26

Telefon- och besökstider: måndag, tisdag, torsdag 9-12,
onsdag 13-15, fredag stängt.

E-post: norragotland.kyrkogardsforvaltningen@svenskakyrkan.se
Besöksadress: Forsagården, Kyrkvägen 2 i Lärbro

Kyrkogårds – och fastighetschef Kenneth Marshardingz
Telefon: 0498-22 27 20 eller 072-714 27 20
E-post: kenneth.marshardingz@svenskakyrkan.se

Förvaltningsassistent Gunilla Angelöf
Telefon: 0498-22 27 21 eller 072-711 51 26
E-post: gunilla.angelof@svenskakyrkan.se

Assistent Jessica Gardelin
Telefon: 0498-22 27 22
E-post: jessica.gardelin@svenskakyrkan.se

Norra klockarlaget: Bunge- Rute- Fleringe,
Fårö, Forsa och Othem-Boge församlingar
Förman Lars Vernersson
Telefon: 0498-22 27 26

Södra klockarlaget: Gothem,
Väskinde och Stenkyrka församlingar
Förman Pia Jacobsson
Telefon: 0498-22 27 33

Svenska kyrkan
NORRA GOTLANDS PASTORAT

svenskakyrkan.se/norragotland